

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelősszerkesztő: Weisz Ignác dr.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177

Miért állit fel Brassóban a szociálista párt jelölteket?

Brassó, május 18.

II.

(Dr. W. I.) Meghallgattuk a szociáldemokrata pártnak, mult hétfőn tartott gyűlésére ide kiküldött megbízottjának, Buchingernek beszédjét.

Buchinger visszapillantást vetett a mult kormányok és különösen a koalíció működésére és megsemmisítő ítéletet mondott felettük, lekicsinyelte Tiszát, Széllt, Andrássyt, Kossuthot, Justhot, anélkül, hogy bár egyetlen ember nevét említette volna, ki ezeket helyettesíthetné; programmtalanak jelentette ki a nemzeti munkapártot, megbízhatatlannak tartja a Kossuth-, a Justh- és a néppártot és felsorolva az ország bajait, egyedüli remediumként a szociáldemokrata párt jelöltjeit állítja oda.

Mint látjuk, a szociálisták harcmodora a választási küzdelemben ugyanaz, melyet a többi pártok is követnek, midőn minden más elveket vallók és más párthoz tartozók fölött pálcát törnek.

Ez a támadás és tekintélyrombo-

lás azonban nem jog még a jelöltek felállítására, mert hol van a garancia arra nézve, hogy a szociálista képviselők jobbak lesznek, mint voltak a régi és mostani más párt-vezérek?

Hiszen a Széll, Andrássy, Tisza stbik, multját, tehetségét, törekvéseit legalább ismerjük, ismeri az ország, de ki ismeri a szociálisták jelöltjeinek multját, megbízhatóságát? Ki garantálja, hogy a szociálista képviselők bár oly jók lesznek, mint a milyen rosszaknak a szociálisták a volt képviselőket declárlják?

És ha Buchinger azt hirdeti, hogy a nemzeti munkapártnak nincsen programja, csak valótlan mond, mert a kormány közzé tette programját és azt az ország igenis ismeri.

Hogy a kormány a választási jognak mily mérvű kiterjesztését célozza, erre nézve a kormány határozott kijelentést nem is tehetett, mert az új kormány csak most jutván azon helyzetbe, hogy ezen kérdéssel törvényhozási szempontból foglalkozzék, nem is nyilatkozhat alaposabban addig, míg a kérdés megoldásához szükséges statisztikai adatokat, viszonyokat alaposan át nem tanulmányozta és míg a kérdést

törvényjavaslat alakjában az ország tudomására nem hozza, addig időszerű nem lesz.

De a választójog kiterjesztésének kérdése különben sem adhat jogot a szociálistáknak arra, hogy jelölteket állítsanak, mert hiszen maguk a szociálisták vallják és elismerik, hogy a választójog kiterjesztésének kérdése elementaris erővel tör magának utat a köztudatban, már pedig ha ez áll, amit kétségbe vonni nem lehet, miért adott előny a szociálista jelölteknek azon jelöltekkel szemben, kik nem szociálisták, de a választójog kiterjesztésének hívei?

Hiszen ma már a művelt társadalom egy nagy része csoportosul Bánffy báró azon ligája körül, mely a választójog kiterjesztésének szükségességét hangoztatja, ez a liga agitál, nem állit azonban képviselő-jelölteket.

Az pedig, hogy az ország, a társadalom számos intézményt kénytelen nélkülözni, hogy szegények vagyunk, ugyancsak nem lehet jogos ok arra, hogy Brassóban szociálista jelölt állitassék fel.

Mert azt értenők, ha a szociáldemokraták beigazolnák és garantálnák,

A „BRASSÓI LAPOK” tárcája

Különös gyilkosság.

— Egy detektiv naplójából —

Irta: HORKAI ELEMÉR.

Mikor kihivattam a kaszinó társalgójába M. grófot, hogy tudtára adjam azt a megdöbbentő véres eseményt, mely talán egy órával előbb lakásán történt, szinte meglepett az a fagyos nyugalom, amelylyel tudomásul vette a történeteket.

Előkelő metszésű, simára borotvált arcán egyetlen izom sem rándult meg. Még mosolygott is, olyan sajátságosan fáradt, szürke mosolylyal, melyben több volt az arisztokrata gögijéből, mint a derűs ember lelki világának reflexéből.

Pedig hát az eset még nálunk, a bűn világának kaleidoszkopjához szokott embernek is elég nagy feltűnést keltett.

Esti tizenegy óra volt, amikor telefonon jelentették, hogy M. gróf házában gyilkosság történt. Egyetlen lövéssel leterítették P. bankárt, a kerület legelőkelőbb pénzaristokratáját.

A vett értesítés után rohanva siettem a gróf lakására, ahol azonban a grófnővel nem beszélhettem, mert még a kiállott izgalom folytán ájultan feküdt a szobájában, a gróf nem volt otthon, a cselédség pedig csak annyit tudott, hogy a szobában váratlanul lövés dördült el és mire ők a szobába jutottak, P. bankárt vérében fagyva holtan, a grófnőt egy karosszékekben, ájultan látták. Siettem tehát, hogy M. grófot a lakásában történt véres eseményről értesítem. Mikor beszámoltam a megdöbbentő históriáról, M. gróf teljes nyugalommal kérdezte:

— Ön tehát azt hiszi, hogy P. bankár gyilkossága áldozata?

— Meg vagyok róla győződve.

A gróf kissé elgondolkodott, aztán sajátságos mosolylyal mondta:

— Igaz lehet! Bár én nem mernék rá megesküdni, hogy az, ami történt, gyilkosság számba mehetne.

— Hogyan, hát méltóságod tud a történetekről?

— Természetesen. Különben, hogy ne kelljen sokáig a részletek kinyomozásával, és a tettes kézrekerítésével fáradoznia, elmondom önnek a történeteket, bár őszintén sajnálom, hogy mint bizonyára buzgó detek-

tivet meg kell önt fosztanom egy minden esetre érdekes „bűnügy” számainak a legomolyításától.

M. gróf elgondolkodott egy kissé, aztán elfoglalta a társalgó egyik kényelmes fotelljét, magával szemben helyet mutatott nekem is, aztán szivarral kínált meg. E pillanatban azt lehetett volna hinni, hogy legfeljebb valami érdekes kis újdonságról van szó, amelyről ily barátságosan csevegünk, mintha semmi közünk sem volna ahhoz a véres szenzációhoz, mely P. bankár életébe került.

— Mindenekelőtt tehát — kezdte a gróf — ki kell jelentenem, hogy mint a rendőrség emberéhez, teljes bizalommal fogok önhöz szólni, ami azonban önt a részletekre vonatkozólag a legmélyebb diszkrécióra kötelezi.

Némán meghajtottam magam.

— Nos tehát, amit ön nekem az imént elmondott, az engem csöppet sem lepett meg, mert közvetlen szemtanuja voltam P. bankár megölésének.

— Tehát méltóságod ismeri a gyilkost? — kiáltottam fel meglepetve.

— Már ismét ez a szó: „gyilkos!” Már kijelenttem, hogy nem hiszem, hogy

hogy az ő képviselőjelöltjeik az ország baját okvetlenül és biztosan orvosolni fogják, hogy a drágaságot megszüntetni, és a vagyonosodást emelni fogják stb., míg a mi jelöltjeink erre képességgel nem bírnak.

De hát ezt a szociálisták nem is mondják, mert Szterényi az államban az ipar, kereskedelem és szociális téren már eddig is oly elévülhetetlen érdemeket szerzett fáradhatatlan munkássága és alkotásai révén, hogy Szterényinek már csak multja is nagy garancia arra nézve, hogy az ország szükségait legalább oly jól ismeri, mint bármely szocialista jelölt, és hogy jövőben is nagy tudását és szorgalmát a haza javára fogja szentelni.

Copony Traugott városunk második képviselője gyáros, iparos, ki évtizedek óta foglalkozik szociális kérdésekkel, aki tudásával, intelligenciájánál fogva elég bizonyítékát adta annak, hogy választói benne megbízhatnak.

Mi jogosítja fel tehát a szociáldemokrata pártot arra, hogy jelölteket állítson fel Brassóban a város képviselőjelöltjeivel szemben, mikor Brassó város választóközönségének tulnyomó nagy részének bizalma Szterényi és Coponyban összpontosul, mikor ezek már a várost eddig is kifogástalanul képviselték, mikor számtalan bizonyítékát adták annak, hogy az ország és a város érdekét jól ismerik és szívükön viselik, és mikor programjuk a város választópolgárait kielégíti?

Mi úgy látjuk, hogy a szociáldemokrata pártnak a legkisebb jogos oka sincsen ellenjelölteket állítani.

a bankárt meggyilkolták. Éppen ezért kérem nem kell, hallgassa meg nyugodtan, amit el fogok mondani arról az eszméről, hogy házamban gyilkosság történt.

— Parancsoljon, méltóságod, figyelemmel fogom hallgatni.

— Hogy teljesen tiszta képet nyerjen a történetekről, előre kell bocsátanom, hogy nőm, mielőtt feleségül vettem, az egyik színház művésznője volt és tisztelői közé számított P. bankárt is. Nem fogom most leszegezni, hogy mik voltak indító okaim, hogy a művésznőnek nevemet ajándékozzam, elég az hozzá, amint a nászutól hazatértünk, a lehetőség szerint elzárkózottan éltünk, ami leginkább megfelel ama intenciómnak, hogy elfeledtessem a társasággal nőm művésznő voltát.

Hónapokig a legzavarlatanabban éltünk, míg meg nem nyitottam szalonjaimat és végre ismét társaságba kezdtünk járni.

Rövid idő alatt arra a tapasztalatra jutottam, hogy nőm nevét már is egy sorban emlegetik azokkal a hölgyekkel, a kik ugynevezett „udvari” tartanak maguk körül. Aztán egyszer itt a kaszinóban, a társaság egyik tagja, mint pozitívumról beszélt arról, hogy nőmnek P. bankárral viszonya van. Pisztolycső elé kényszerítettem ugyan a fecsegőt, de a nyugalomnak vége volt.

E perctől fogva megfigyeltem feleségem minden lépését. Hetekig tartott a kínos bizony-

Nyári remények.

*

Brassó, 1910 május 18.

A legnagyobb irodalmi szenzáció jelenleg: a magyar földművelésügyi miniszteriumnak a vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotáról beérkezett jelentések összefoglalása. Azért szenzáció az a jelentés, mert azt mondja, hogy a vetés állása, tehát a termés kilátása kedvező. Ceres istenasszony az idén meleg szemmel nézi és szerető ajakkal csókolja a földet. A szántó, a kaszáló, a rét, a veteményes, a fa és a tőke egyaránt jól bíztatnak. Kedves és örvendős remények virágzó zöldje borítja Magyarországot termékeny, áldott testét. Lesz buza, lesz gyümölcs, lesz bor is szépen, ha Isten mosolygó kegyelme tőlünk el nem fordul, s az időt roszra nem fordítja.

Legyen is, a mi jó, mindenből bőven. Ránk fér. Nagy bőjtöt tartottunk. Elvagyunk csigázva, gyötörve, élve. Üres a házunk, ládánk, pincénk, bugyelárunk, kedvünk.

A magyar népnek a föld a tápláló édesanyja és a tavalyi iszonyu szegénységben volt a tápláló anyánk. Semmije sem volt, semmit sem tudott adni. Csak nyomorúságot, inséget. Erre aztán rávetették magukat azok, a kiknek ez is — üzlet. Akiknek annál jobb az ember, minél rosszabb a helyzet, mert a leggyöngébbel lehet legkönnyebben elbánni. És ilyenek minálunk sokan vannak. A kik, ha nincs szén, meggazdagodnak a szénből, ha nincs lakás meggazdagodnak a lakásból, ha nincs buza, meggazdagodnak a kenyérből. A kiknek dusan tejelő fejőstehenök a nincs meg a kevés. Háztulajdonosok meg milliómosok lesznek belőlük. Már pedig, ha rossz idő söpör végig Magyarországon, ha mostohán bánik velünk a föld, akkor se szeri, se száma annak, a mi nincs, vagy kevés.

Irtózatos a drágaság, amelyben gyötörünk és vergődünk, mert irtózatos a lelketlenség, amelylyel minden elemi bajt és megszorultságot kizsákmányolnak.

Hogy ettől megmeneküljünk, kevés minden törvény és emberi intézkedés. Csak egy segíthet rajtunk, hogy legyen kenyérünk, borunk: a jó Isten. Ha ő ad idejében hideget, meleget, esőt, napfényt, hogy teremhessen bőven embernek, állatnak és ne hivatkozhassanak az uzsorás nincs-re azok, a kik ezt kamatoztatják, mert mindenkinek látnia kell, hogy igenis van elegendően.

Földerülő szívvel köszöntjük a szép nyári reménységet, amelyet a vetésnézők jelentése a szemünk előtt megragyogtat. Ha meglesz a két b, a bor, meg a buza, a harmadik: a békesség is könnyebben megszületik, mert nincs több olyan veszekedős jószág a világon, mint a — nyomorúság.

Pincérsztrájk Brassóban.

— Saját tudósítónktól. —

*

Brassó, 1910. május 18.

A pincérek erkölcsi követelése, amennyire ezirányban objektíve ítélkezhetünk, méltányosak és megszüvelendők. Az anyagi követeléseket illetőleg, maguk a munkaadók is akceptabilis eljárást tanúsítottak, és a kollektív szerződés aláírásától eltekintve, amely túlságosan egyoldalú jogokat biztosít a szociálista pártszervezetnek, tulajdonképpen nem is lett volna tehát ok arra, hogy ez a sztrájk tovább is kellemetlenkedjék három vonalon: a munkaadóknak, a pincéreknek és a közönségnek.

Ha a brassói pincérek helyzetét tekintjük: egy pincér a nyári saisonban megkeres havonta 300 koronát is, de a gyengébb időszakban legalább is 200 koronát. Szó sincs róla hogy ezért a pénzért rendes körülmények között nehéz és hosszantartó munkát kell végeznie, s éppen ezért, az általuk követelt csekély béremelés, mely a fentjelzett jövedelemmel arányban úgy sincs, havi 10—15

tolyaimat, amelyek egyikét szabályszerűen megtöltve, nőm reszkető kezébe kényszerítettem.

— Szabad kérem? — szólottam ezután P. -hez és ezzel a szemközti falhoz vezelttem a bankárt, aki — dicséretére legyen mondván, egy arcrándulás nélkül állt céltáblának.

— És most, asszonyom, löjje le becsülete elrablóját!

... Nőm mozdulatlanul maradt, de én halántékához szoritottam a zsebemből előrántott browningom csövét. Az acél fagyos érintésére halálos rémülettel, gépiesen emelte fel kezét.

— Kissé feljebb! ... — szólottam parancsoló hangon — aztán löjje!

... Nőm keze megmozdult, aztán a lövés eldördült és P. bankár, mellén találva lerogyott ... Siettem távozni ... Még halottam, amint nőm ájultan a padlóra esett ... aztán megtiltva a cselédségnek, hogy a történetekről bárkinek is szóljanak ... ide jöttem, ahonnan magam értesítettem a rendőrséget.

M. gróf fáradtan hallgatott el, aztán előzékenyen megkérdezte:

— Parancsolja, hogy elkísérjem?

— Köszönöm, gróf ur.

Némán bucsúztam el a gróftól, akit nemsokára a bíróság sorompói előtt láttam viszont, ahol az esküdtek — egyhangulag — felmentették.

talanság, míg végre ma délután régi, meghitt komornyikom jelentette, hogy nőm ma este, míg én a kaszinóban leszek, fogadni fogja P. bankárt ... Innen, a kaszinóból szemem láttára sietett P. bankár a találkozóra. Láttam, vagy csak képzeltem látni azt az öntelt büszkeséget, azt a szánakozó mosolyt, amelylyel engem, a megcsalt férjet végigmért és bár tudtam, hogy rövid idő múlva nőm karjaiba borul ennek az embernek, szinte sietetni szerettem volna az indulást, mert tudtam, hogy a halálába rohan.

Egy óra múlva a kocsiba ültem és hazahajtottam.

— M. gróf mélyen felsóhajtott.

A többi már bámulatos gyorsasággal történt. P. bankárt tényleg nőm budoárjában találtam. Amint a bankár megpillantott, nem is tett kísérletet a menekülésre. Valami vérázító nyugalommal vágta a szemem közé azt az elcsépelet mondást: „Uram rendelkezésére állok!”

Én azonban tudomást sem vettem a bankárról, hanem a halálsápadtan, remegve előttem álló asszonyhoz fordultam.

— Ugy-e bár tudja, asszonyom, hogy P. bankár ur e percben foltot ejtett az én nevem becsületén és így a magáén is?

— Igen! — volt az elhaló hangon adott válasz.

— Lesz szíves tehát ezt a foltot lemosni? Ezzel elővettem fiókomból párbaajpisz-

koronáról lévén szó, a békés kiegyenlítésnek utját nem állaná, megakadályozza ezt azonban azon követelés, hogy collectiv szerződést kívánnak, holott az összes pincérek nincsenek is szervezve és továbbá azt követelik, hogy az üzleteikben csakis a szociálista szervezetbe tartozó munkásokat alkalmazzanak a munkaadók és a munkaközvetítést is teljesen a szociálista szervezet kezébe akarják letenni. Beakarják azonkívül hozni a bizalmi férfi rendszert is, amit már mi sem tartunk valami lehetetlen követelésnek és sok szempontból méltánylást is érdemel ezen tisztára morális jellegű feltétel.

Ezen követelések azok, melyeket megadni a főnökök nem hajlandók, mint ahogy sehol az országban sem sikerült a pincéreknek ezen pontozatok elfogadását kivívniok.

A pár nap előtt lezajlott budapesti pincérsztrájknál 2 nap alatt lemondtak, fenti követeléseikről a pincérek és valószínűleg így lesz Brassóban is. El kell azonban mindennek fölött ismerni, hogy a pincérség azon igyekezete, hogy némely vendég lealázó, sőt esetleg bántó és durva bánásmódja ellen védekezni akar, megszivlelendő, de nem kell ezt olyképen elérni akarni, hogy kenyéradójukat saját üzletében tehetetlenné tenni akarják, hiszen a kellemetlen vendéget szép szóval is le lehet szoktatni rossz szokásairól.

Az eszközök, melyeket a sztrájkolók felhasználtak, mint ablakbetörés, munkások terrorisztikus kiemelése a munkából, dolgozó pincérek megdobálása, és legutóbb a kávéházak és éttermek jodoformmal való besza-gosítása, egyáltalán ellenszenvenessé teszik a sztrájkolók ügyét, holott nekik eminens érdekük, hogy a közönség szimpatiaját megszerezzék maguknak, amit azonban csak toleráns viselkedéssel érhetnek el.

A kő, a pusztítás, a terror: nem érv. A pincérek jogokat kérnek. Igazuk van. De jogokért küzdeni, csak jogosult fegyverekkel jogos.

Ezeket szívleljék meg az igazságuk érzetétől áthatott pincérek.

* Megkötötték a békét.

Lapzártakor értesülünk, hogy a békéltető tárgyalások a sztrájkoló pincérek és főnökeik között véget értek és a béke megkötött olyképpen, hogy a főnökök a követelt magasabb fizetést megadták, minden egyéb követelésről a pincérek lemondtak.

A bérharc tehát a főnökök győzelmével ért véget, kik a fizetésjavítást minden sztrájk nélkül is megadták volna.

A szociálista szervezet által felállított különböző, a főnököket megkötő feltételektől: a csakis szervezett munkások alkalmazásától, munka közvetítéstől és bizalmiférfi rendszertől elállottak a pincérek.

**Elegáns és jó minőségű
Egyen- és polgári ruhát**

előnyös árakban készít

Jancsika Albert

Brassó, Vasút-utca 17.

Csendőrségi felszerelések
- nagy raktára -

H I R E K.

Brassó 1910, május 18.

Apró komédiák.

A nagy pusztulás után.

— Expressz jelentés —

A lapok megírták, hogy a Halley üstökös május hó 18-án összeütközik a földdel, amelyet irgalmatlanul elpusztít minden szerves életével egyetemben. Idejekorán megbizták tehát legsajátabb tudósítónkat, hogy a nagy pusztulásról lapunknak még a hajnali órákban jelentést tegyen.

Másvilág, 1910 május 19. reggel 1 óra.

Drága, aranyos Szerkesztő bácsi!

Ugy-e furcsának tűnik fel a megszólítás? Ne legyen furcsa. Itt a másvilágon ez így szokás. Itt mindenki drága és aranyos, még a szerkesztő bácsik is.

Ha jól emlékszem, egyszer, valamikor stüldóriporter koromban megfogadtam magamban, egy alapos blamage kapcsán, hogy soha többé, semmiféle nyakatekert nevű francia, meg tót csillagásznak nem fogok hinni. És ezen fogadalmamat megtartottam a legutolsó leheletemig. Legutolsó leheltem pedig tegnap, május 18-án éjjel 12 órakor, amikor is a Halley — reszketek mikor ezt a nevet írom le — belecsapott tüzes farkával a földbe s elpusztított engem, téged, őt, mindenkit.

Hogy rövid legyek, elpusztultam én is és a másvilágra kerültem, ahol bebizonyosodtam arról, hogy a biblia rosszul jósolt. Ugyanis nincs itt sem sirás, sem fogak vicsorgatása. Sőt pazar, pazarabb, legpazarabb élet folyik itt. Folyik az élet, folyik a pezsgő, amiben uszunk, folyik a cigánynóta, hogy „ujjé a lizében nagyszerű” meg aztán hogy „mikor a pezsgő a jégén hűl”, nem hallgatva el a lányokról szóló strófát sem. Fogvicsoritás csak annyiban létezik itt, amennyiben a vő találkozik az anyósával a másvilágon is. Tudniillik mindketten vicso-ritják a fogukat egymásra. (Bocsásson meg szerkesztő bácsi ezért a rossz anyósviccért.)

És mindezt mi okozta? Ugyan mi?

Hát a Halley!!!

Mikor hosszú farkával belecsapott a nagyvilágba, mindenki rémülten szaladt a merre látott, az egyik szerencsétlen földi pasas majd hogy tizfelé nem futott ijedtében.

Aztán slussz. Elcsendesedett minden. Addig, míg a másvilágra nem kerültünk. S itt kezdődött előlről a pezsgő, az élet, mintha mi sem történt volna.

Egyelőre ennyit a Halley pusztításáról, s a másvilági életről. Máskor majd bővebben. Addig is szívélyes másvilági üdvözlét küldi

A legsajátabb riporter.

U. i. (Ezt csak az olvasónak szabad olvasni, a szerkesztőnek nem.) A főnti események színhelye: a Transsylvánia kávéház. A pezsgő, amely folyt, igazi Piper volt, a cigány, aki huzta, Kónya Jancsi volt, a Halley pedig nem volt egyéb, mint valami kemény tárgy, amelyet valamelyik sztrájkoló pincér röpített be az ablakon keresztül. A másvilág pedig nem volt egyéb, mint a közönséges bor, azaz pezsgőközi állapot, amelybe még az éjfél órák előtt a Halley rémület belerin-

gatott. De az istenért, nehogy eláruljanak a szerkesztő urnak, akitől még tegnap előleget kértem egy költséges riport — kirándulásra a nagy, világot elpusztító összeütközés után.

M. f.

— **Városi közgyűlés.** Brassóváros képviselőtestülete folyó hó 25-én tartja a havi rendes közgyűlését.

— **Forgalmi akadály a brassó-budapesti vonalon.** A ma délelőtti órákban ijesztő hírek keringtek a városban, amelyek szerint a brassó-budapesti gyorsvonat Tövis környékén kisiklott volna, mely alkalommal több utas életét veszítette és tömegesen megsebesültek. E hírt megerősíteni látszott az a körülmény, hogy a délutáni gyorsvonat több órai késéssel érkezett Brassóba, de késéssel érkeztek az összes reggeli vonatok is. Az állomás főnökségtől nyert értesüléseink szerint a budapesti vonatok késésének oka a Szajol és Szolnok között, a nagy esőzések következtében történt földcsuszamlás. A vonatkisiklásról és összeütközésről szárnyra kelt hírek fantázia szüleményei.

— **A vakok előadása Brassóban** A vakok kolozsvári orsz. intézete gróf Mikes Zsigmond főispán védnöksége alatt és a városi zenekar közreműködésével ma este 6 órakor az Iparegylet nagytermében ismeretterjesztő előadást tartott. Az előadás műsorát a városi zenekar egy magyar egyveleggel nyitotta meg, amelynek elhangzása után a vak növendékek Beethoven egyik dalát, a „Hymnus az éjben” címűt adták elő vegyeskarban, majd Susák Miklós, vak növendék szavalta el az „Árny és fény” című verset. Schannen Péter, a kolozsvári vakok intézetének igazgatója a vakok nevelése és oktatás ügyéről tartott értekezést, amelyet holnap egész terjedelmében közölni fogunk. Az előadás legérdekesebb pontja volt a gyakorlati tanítás bemutatása, amelyet a szépszámú közönség feszült érdeklődés közben hallgatott végig. A növendékeknek a Vasúton című dal eléneklése után egy vak növendék bucsubeszédet tartott, amely után az előadás véget ért. A műsort Mikes Zsigmond gróf főispán is végig hallgatta. Az előadás ekközi sikerével karöltve jár az anyagi siker is. A délutáni előadás bevétele 74 koronát, az esti előadásé 162 korona 30 fillért tett ki. Felülfizettek: Mikes Zsigmond gr. főispán 19 kor., Tőkés Ernő 5 kor., Pestvári Teréz 3 kor., Szentí Bálint kir. tan. Bodiczky Béla 2—2 kor., N. N., N. N. 3 kor. 60 f., Sziklás Magda 50 f., Ágoston Magda 20 fillért.

— **Továbbképző tanfolyamok.** A tanítók, tanítónők és óvónők részére a nagy szünetidőben tartatni szokott továbbképző tanfolyamok, a kultuszminiszter f. é. május hó 1-én kelt rendelete értelmében, tekintettel a költségvetésen kívüli állapotra, a folyó tanévben elmaradnak.

— **A szökött katona.** Bándi József közlegény valami súlyosabb vétség miatt a fellegvári fogház lakója ezidőszent. Tegnap délelőtti vízfordással volt megbízva, amely alkalmat Bándi kedvezőnek találta arra, hogy a megunt rabságot az arany szabadsággal cserélje föl. Kellő őrizet hiányában kisurrant a várból és szerencsésen lejutott a városba. Időközben azonban észrevették a szökést és telefonon értesítették a rendőrséget, amely sürgős intézkedéseket tett a szökött katona elfogatására, ami csakhamar eredménnyel is járt. Egy cirkáló rendőrijárőr a szökött katonát egy órával a szökése után elfogta a

Trausch féle réten. Átadták a katonai hatóságnak és így léssen, hogy most már a szégyen Bándi József még egy-két évig aligha fog sütkérezhetni a tavaszi napsugárban, amely most őt a szökésre ingerelte.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az állami és törvényhatósági altisztek és szolgák helyi bizottsága rendkívüli közgyűlést tart folyó hó 21-én este 7 órakor a vármegyház üléstermében.

— **Véres utcai háboru.** Véres utcai háboru színhelye volt ma este 10 órakor a Honvéd-utca. Ifju Erdős Imre, aki két lánnyal sétált a 6 számú ház előtt, összeszólalkozott Orbán Dezső munkással, aki társai-val végig haladt az utcán. Az összeszólalkozásnak lövöldözés lett a vége, amelynek folyamán Orbán golyója homlokán találta az Erdős segítségére siető Ilyés Miklós napszámot, akit súlyos sérüléssel szállítottak a kórházba. Orbánt a rendőrség letartóztatta.

— **Változtatás az állami szubvenciók rendszerén.** Az állami szubvenciók mértékéről eddig a befektetett állótoke szolgált. E rendszernek az volt az előnye, hogy mindenki biztosan tudta, hogy mily idegen segítőtoke támaszkodhat. Azonban volt árnyoldala is az ily módon adott szubvencióknak. Nevezetesen több ízben megtörtént, hogy az állami támogatást igénybe vették a vállalkozók, építettek is gyárat, de bizony a termelés és annak értékesítése nem állott arányban a kapott segélyvel. A „Pesti Munkatárs” értesülése szerint Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter éppen az utóbbi esetek megelőzése céljából azt tervezi, hogy változtat a mostani rendszeren a jövőben — főleg tipikus esetekben — nem állótoke, hanem a termelt árucikknek tényleges értékesítési összegét veszi alapul, a szubvenció mértékének kiszabásánál.

Az Apolló bioszkop műsora: 1910. május hó 19-én, csütörtökön a 2. számú gyalogezred zenekarának közreműködésével:

A cserép gyártás. Látv.
A mezőgazdaság Dániában. Tanulságos.
Cid, a párisi előkelő színművészek által játszott dráma. 500 méter hosszú.
A bűn lejtőjén. Dráma.
A nagyszájú hős. Humoros.
Látogatás a Pasteur intézetben. Tanuls.
A tehetségtelen gazember. Humoros.
A szerencse patkó. Humoros.
Pénteken nincs előadás.

Intelligens fiatal ember tanító, elvállal bárminemű foglalkozást azonnal úgy kereskedelmi, mint biztosítási irodában. Cim a kiadóhivatalban. 2735.

LEGUJABB.

TELEFON. — TÁVIRAT.

Saját tudósítónk jelentése:

(Budapest, 1910. május 17.)

(Este 10 óra.)

Minisztertanácsok.

A kormány tagjai ma délelőtt minisztertanácsot tartottak, amelyben a kabinet valamennyi tagja részt vett.

A tegnap megkezdődött közös minisztertanács, amelyet eredetileg több napra terveztek, ma váratlanul véget ért.

Az összes közös és szakminiszterek, Aehrenthal miniszterelnök kivételével, ma visszautaztak Bécsbe.

Gróf Montecuccoli —

Hieronyminél.

Gróf Montecuccoli ma meglátogatta Hieronymi kereskedelemügyi minisztert, akivel több mint egy óra hosszút tanácskozott.

Véres kortesmozgalmak.

— Választások előtt. —

Körmöcbányáról jelentik; Lukács László pénzügyminiszter e hó 22-én tartja meg programbeszédét, mely alkalommal bejárja a választókerület összes községeit.

Nagykanizsán — mint onnan jelentik — gróf Zichy Aladár néppárti és Bosnyák Géza Justh-párti jelöltek választói között napirenden vannak a véres összeütközések.

Zichy választói ma kapákkal és vasvillákkal felfegyverkezve megrohanták Bakó Géza a Justh-párt főkortesének kastélyát, az összes ablakokat bezúzták és Bakó Géza családtagjait véresre verték.

Bosnyák választói ma kövel és záptojással megdobálták Zichy Aladár grófot, majd vasvillákkal kergették ki egy faluból, ahol programbeszédet akart tartani.

Tiszalökről jelentik, hogy Papp Zoltán Kossuth-párti képviselőt a Justh-pártiak közáporral fogadták.

Papp csendőrfedezettel menekült.

Lengyelítőn Kaczkovics Géza munkapárti jelöltet botokkal megakadályozták programbeszéde elmondásában.

Szikszón, — mint onnan jelentik — Nemes Bertalan Justh-párti jelöltet a nép kövekkel megdobálta. Nemes a homlokán megsebesült.

A zilah kerületben most tartja kortesutját gróf Teleki Arvéd Justh-párti képviselőjelölt.

Telekit egyetlen községben sem engedték szóhoz jutni. Egrespatakon kövekkel és záptojásokkal megdobálták, Krasznára pedig be sem engedték.

Teleki — mint hírlik — vissza lép a jelöltségtől.

BORSZÉKI

AZ ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA
BIZTOS SIKER
A LÉGZŐ ÉS EMÉSZTŐ SZERVEK,
HURUTOS BANTALMAINÁL ÉS ANGOLKORNÁL
PÁRATLAN MINT HŰSÍTŐ ÉS ŰDÍTŐ ITAL

Főraktár:

Theil L. & E. O. ásványvizkeresk. cégnél.

Telefon szám: 364.

Gyakorlott varrónők

felvételnek

Weinerth Hermann

női szabonál Lensor 26.

Schwarzburg étterem

korház-utca 20. sz.

— Pilseni és Müncheni Paulaner —

sörök elismert kitűnő konyha természetes erdélyi borok pontos kiszolgálás

kiváló tisztelettel

CRISTA G. mgbt.

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nemcsak szépség hiba, hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek.

Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a száj üreget szagtalanítja és a fogakat gyönyörűen fehériti a Sztraka-féle Menthol fogszappon.

Kapható gyógyszerárakban 1 koronáért Kapható Brassóban:

Kellemen Ferenc gyógyszerésznél. (2239)

ROTH JÁNOS

gépszerelő

BRASSÓ, UJ-U. 28.

Készít: gyapjufűsűt, hintát, coutin- és fonógépeket stb., továbbá

építő-lakatos-munkákat.

Ajtó-, kapu-, erkély- és sirkerítéseket, lépcsőrácsokat, transzmissziók stb.

Motorok, gőzgépek, malmok pontos és olcsó javítása.

Kérdezősködésekre azonnal és díjmentesen válaszolok.

Korház-u. 14 sz. alatt levő

ház

azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

MAYER IGNÁCZ

főállatorvos, Gyulafehérvárott.

(2729)

Modern kárpitos műhely.
TYROLER HENRIK
 Brassó, Hosszu-utca 15.
KÉSZIT: modern kárpitos butort minden stílusban.

Elvállalok átalakításokat is jutányos árban.
Vidéki meghívásra nagy minta-gyűjteménnyel személyesen, saját költségemen teszem tiszteletemet.

Modern fogászati műterem.

S G L E I.

Brassó, Kolostor-utca 19.

Műtermemben szakszerűen készülnek aranykoronák, csapos fogak, aranyhidmunkák, (ki nem vehető fogpótlás). **Mint igen fontos újdonságot** — ajánlom email hidmunkáimat, a melyek **természetűek, olcsók s föltétlen tartósak.**

Vidékiek 24 óra alatt kielégíttetnek.

Méltányos árak.

Teljes kipusztítása az egereknek és patkányoknak.

Nagyon üdvös dolog az egerektől és különösen a csunya patkányoktól könnyű szerrel megszabadulni.

Akinek ez az óhajta, forduljon bizalommal **Beer Istvánhoz**

2627 Fekete-u. 16.

1 csomag 3—5 korona.

Kis csomag helyben 2—4.

Kereskedelmit végzett fiatal leány,

ki a könyvelést perfekt érti valamint gyorsírásban is gyakorolt, azonnali belépésre állást keres.

Cím a kiadóhivatalban. 2680

Külön bejárattal nagy butorozott szoba azonnal kiadó.

Kinek saját butora van, előnyben részesül. Cím a kiadóhivatalban.

WIDMANN PÁL

Első brassói mérleg- és sulykészítő
Brassó, Korház-u. 62.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, valamint szekérmérlegek készítését legpontosabb kivitelben, mérsékelt árak mellett.

Nagy javító műhely.

Sz. 112—1909.

Arverési hirdetmény.

Bácsfalu község erkölcsi testület tulajdonát képező a Malom dombon levő bácsfalusi 515 számú tjkvben foglalt A + 114 r. sz. a 2092—1 hr. sz. 172 □-ól *kismalom* és ehez tartozó 120 r. sz. a. 2095 hr. sz. 428 □-ól területű kertet 4000 kor.; u. azon sztkvben 119 r. sz. a. 2093 - 2 hr. sz. 530 □-ól területű *nagymalmot* 18.000 kor. s végül u. azon sztkvben 122 r. sz. a. 2111—1 hr. sz. 1200 □-ól területű *fűrészmalmot* 3000 kor. kikiáltási becsárban, felszerelés, vízijog és hozzájuk tartozó mellék épületekkel együtt *Bácsfalu község házánál 1910. évi június hó 15-én szerdán d. e. 9 órakor* tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen elfogja adni.

Árverezők a kikiáltási árnak megfelelő 10% bánatpénzt kötelesek letenni. Zárt írásbeli ajánlatok ugyan ilyen bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdése előtt a községi jegyző kezéhez lesznek beadandók.

A szóbeli árverésen az egyes víziművek külön külön fognak eladás alá bocsáttatni. A zárt ajánlatok külön külön vagy a három víziműre együttesen is meg tehetők.

Az eladásra kerülő víziművek tkvi területeért a község nem szavatol. Az egyes víziművekhez tartozó területek a természetben külön ki vannak jelölve.

A nagy malom telkén levő erdőőrjáti szoba és hozzá tartozó fasszin nem képezi eladás tárgyát. A fűrészmalom vevője köteles tűrni hogy udvarán át a községi erdei faiskola csemete kertbe a szükséghez képest szekérrel avagy gyalog is szabad bejárás történhessen a község és alkalmazottjai részéről. — Vevő a megvett területet birtokba adás után 1/2 éven belül rendes kerítéssel köteles körül venni. Vízjogi változások eszközzése vevőket terhelik.

Részletesebb feltételek a község házánál megtudhatók.

Bácsfalu, 1910. év május hó 10-én.

A községi előjáróság:

Simon András
 bíró.

(2738.)

Bacsó Mihály
 jegyző.

FINOM MŰSZERÉSZ MŰHELY.

Műszerek és kiegészítő részeknek készítése. Patent modellek és találmányok kidolgozása rajzok és ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.

Különféle szerkezetű és gyártmányú írógépek, varrógépek, gramofonok, orvosi műszerek, tudományos vegyműhely (laboratorium) fizikai tanulságos műszerek

Képviselőte:

a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek „Veritas”; a világhírű „Ideál” írógépnek, (teljesen látható írással.)

Eredeti gramofon és Zonophon lemezek

—: 3 nyelven, gyárban. —:

Csak elsőrangú hozzávalók. — Írógép iskola.

BARTHELMI G.

mechanikus

Brassó, Welsz Mihály-utca 23. sz.

Különféle gyártmányú írógép-különlegességek javító-műhelye.

Csak elsőrangú hozzávalók.

Legújabb találmány.

Alulírott építő-cég melegen ajánlja a n. é. háztulajdonosoknak és bérlőknek 2980 számmal szabadalmazott

hygienikus szárítást nedves talajnak, aszfalt nélkül.

Semmi további rossz illat a szárított helyiségben, az alapnyirok nem száll fel, mint az aszfalttal szárított falaknál.

Ezen újabb szabadalmazott hygienikus szárítás, valamint minden építő szakmába vágó munka gyorsan és olcsón eszközöltetik.

Mély tisztelettel

GLADT OSKAR

szabadalomtulajd.

Brassó, Bolonya, Kis-u. 8 sz. a

Egy levelezőlap elég ahhoz, hogy a munkát megnézésék és arra nézve a kívánt felvilágosítást megkapják. (2661)

GRIMM CSALÁDI PENSIO

Budapest, VIII. Üllői-ut 14.

Előkelő otthon egyesek és családok számára rövidebb vagy hosszabb tartózkodásra.

Központi fekvés: a Calvintértől néhány háznyi távolságban, a belváros közvetlen szomszédságában, a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Világos utcai szobák, elegáns, kényelmes berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban, a ház előtt megállóhely.

Első rendű konyha, mérsékelt árak. Villanyvilágítás, fürdő, lift.

Telefon 177—63.

Telefon 177—63.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az **ácsmesteri vizsgát** Budapesten kitűnő sikerrel tettem le. Kérem tehát a tisztelt építető urakat engem ebbeli szakmában támogatni szíveskedjenek.

Úgy a legmagasabb, valamint a legkisebb munkákat a legpontosabban készítem és minden tekintetben jótállok.

Szíves pártfogást kér

ifj. Imecs András

ácsmester,

(2690) Brassó, Uszoda-utca 9.

Legnagyobb
nyeremény
legjobb eset-
ben 1 millió
korona.

NE MULASSZA EL

600,000 és
400,000 K.
nyeremény.

az 1-ső osztálylyal kezdődő **m. kir. 26-ik osztálysorsjá-
tékban** részt venni.

Friede Gyula és Trs.

a főelárusítók

BRASSÓ,

NAGYSZEBEN,

Kolostor-utca 36.

Nagydisznódi-utca 1.

Húzás már jövő héten május hó 19. és 21-én lesz.

Ajánl eredeti sorsjegyeket:

$\frac{1}{8}$ sorsjegy; $\frac{1}{4}$ sorsjegy; $\frac{1}{2}$ sorsjegy; $\frac{1}{1}$ sorsjegy;

K 150.

K 3.—

K 6.—

K 12.—

hivatalos árban.

Megrendelések azonnal, de csak a pénz előleges beküldése
vagy utánvét mellett eszközöltetnek.

Postai befizetési lapok és játékker-
vek kívánatra bérmentve küldetnek.

200,000 és
100,000 K.
nyeremény.

2642

90,000 és
80,000 K.
nyeremény.

Lerakatok:

Nagyszeben:

G. Scheyhing.

Medgyes:

Friedrich Binder.

Gyulafehérvár:

Ifj. Baumann N.

Vajdahunyad:

Csonka Gyula

Szászváros:

Gönczy Elemér.

Marosvásárhely:

Holbach és Soós.

Szászrégen:

Gustav Rösler.

Megnyitás!

Megnyitás

„MIKÁDÓ“

kávénapörköldé társaság Budapesten. (központ: VI. Andrásy-ut 35.)

új kávé-raktárai Brassóban

Zintz Henrik, Petersberger Henrik, Mühlbacher Károly,

Kapu-utca 19, — Hosszu-utca 22, — Bolonya, Vasut-u. 25,
Telefon szám 42. — Telefon szám 147. — Telefon szám 378.

fűszer- és csemegekereskedő cégeknél.

Aki igazán jó kávéét kíván inni, az *csakis* a
mi folytonosan frissen pörkölt különleges

kávékeverékeinket

vegye, mely oly új módszer szerint pörköltetik, mely által
a kávé valódi ereje és zamata megmarad.

A „Mikádó-kávé“ kedvelt, mert öt legjobb kávé
keveréke, naponta friss, finom és zamatos, kiadós és
ez által — olcsó

„MIKÁDÓ-KEVERÉK“

1 kg. 4 kor. $\frac{1}{4}$ kg. 1 kor.

„UDVARI-KEVERÉK“

1 kg. 5 kor. kg. K 1'25.

Naponta frissen pörkölt kávé!

Nyomatott a „Brassói Lapok“ nyomdájában.